

**Dođa
Flora**

Dr. Bülent Gözceliođlu [turkiye.dogasi@tubitak.gov.tr]

Parfüm Ağacı Ylang Ylang

Uzakdoğu Asya'da pürüzsüz, parlak yeşil yapraklı, güzel kokulu, limon sarısı renginde çiçekleri olan bir ağaç türü yaşar. Parfüm ağacı, ylang ylang, çiçeklerin çiçeği gibi farklı adları olan bu bitkinin çiçekleri ve onlardan elde edilen uçucu yağlar günümüzde parfüm üretimi başta olmak üzere kozmetik endüstrisi tarafından yaygın olarak kullanılıyor.

Ylang ylang ağaçları doğal olarak Filipinler, Malezya ve Endonezya'da bulunur. Bununla birlikte Madagaskar, Polinezya, Melanezya, Mikronezya ve Komor adalarına da taşınmış olup günümüzde geniş bir coğrafyada yetiştirilir. Ylang ylang ağaçları hızlı büyür. Genellikle 10-20 metre boyunda olsalar da bazıları 40 metreye kadar uzayabilir. Yetiştiriciliği yapılan ağaçlarınsa çiçeklerini toplamak için ağaç tepeden eğilir ve yukarı değil yanlara doğru büyümesi sağlanır. Bu sayede tüm çiçekleri toplamak mümkün olur. Çiçeklerden uçucu yağ elde edilir. Tohumdan yetiştirildiğinde ise çiçek açmaya başlaması 3-4 yıl sürer. İlk aşamada yılda iki kez çiçek açar, ağaç olgunlaştıkça neredeyse sürekli çiçek açar. Bu çiçekler, tozlaştırmayı sağlayan ve gece uçan güveleri çekmek için, en yoğun kokularını geceleri salgılar. Kokuyu doruk noktasında yakalamak için ylang ylang çiçekleri gün doğumunda toplanır ve ardından hemen su buharıyla damıtılır. Olgunlaştığında siyaha dönen ve çok çeşitli tropik kuşlar ve küçük memeliler için yararlı bir besin kaynağı olan meyveleri aynı zamanda içeceklere, şekerlemelere, sakızlara ve dondurmalara tatlandırıcı olarak katılır. Madagaskar'da ylang ylang yaygın kullanılan bir dondurma aromasıdır.

Ylang ylang, 1600'lerde Avrupalı kaşifler tarafından keşfedildi ve zamanla kokusu Avrupa'da popüler oldu. Ylang ylang'ın ilk ticari ekimi 1800'lerde Filipinler Manila'da başladı. Bununla birlikte, 1700'lerde Fransız sömürgeciler Reunion adasına ylang ylang getirmişler. 1900'lerin başlarında ise Komor ve Madagaskar adalarında da yetiştirilmeye başlandı. 1920'lerde ylang ylang, tüm zamanların en ünlü parfümlerinden birisinin temel bileşeni olarak kullanıldı. Günümüzde yüzlerce başka parfüm için de ylang ylang temel bileşen olarak kullanılıyor. 20. yüzyılda Filipin'de ylang ylang endüstrisi geriledi ve Komorlar dünyanın ana ylang ylang esansiyel yağı tedarikçisi oldu. Ylang ylang satışından elde edilen miktar günümüzde Komor Adaları'nın yıllık ihracat gelirinin tam olarak onda birine karşılık geliyor. Ylang ylang yağı biyokimyasal olarak, 150 kadar ayrı bileşik içerir.